

32003R1287

19.7.2003

EUROOPA LIIDU TEATAJA

L 181/1

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ, Euratom) nr 1287/2003,
15. juuli 2003,
rahvamajanduse kogutulu ühtlustamise kohta turuhindades (rahvamajanduse kogutulu määrus)
(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse Euroopa Aatomienergiaühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 29. septembri 2000. aasta otsust 2000/597/EÜ, Euratom, ühenduste omavahendite süsteemi kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut, ⁽²⁾

võttes arvesse Euroopa Parlamendi arvamust ⁽³⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Ühenduse omavahendite kasvav osa, mis põhineb liikmesriikide rahvamajanduse kogutoodangul turuhindades (edaspidi RKTth), tekitab vajaduse parandada nimetatud kogumi võrreldavust, usaldusväärsust ja ammendavust.
- (2) Need andmed on ka oluliseks analüütiliseks vahendiks riiklike majanduspoliitikate ja ühenduse erinevate poliitikate kooskõlastamisel.
- (3) Omavahendeid silmas pidades teatab Euratom nõukogu otsuses 2000/597/EÜ, et RKTth võrdub rahvamajanduse kogutuluga turuhindades, nagu seda on sätestanud komisjon Euroopa riiklike ja regionaalsete arvepidamissüsteemide (edaspidi ESA 95) kohaldamisel kooskõlas nõukogu 25. juuni 1996. aasta määrusega (EÜ) nr 2223/96 Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamissüsteemi kohta. ⁽⁴⁾
- (4) Rahvamajanduse kogutulu andmed peavad olema võrreldavad. Need andmed saavad olla võrreldavad üksnes juhul, kui järgitakse ESA 95 asjakohaseid määratlusi ja raamatupidamiseeskirju. Selleks peavad kasutatud hindamisprotseduurid ja põhiandmed võimaldama ESA 95 määratluste ja raamatupidamiseeskirjade õiget rakendamist.

- (5) Rahvamajanduse kogutulu koostamiseks kasutatud allikad ja meetodid peavad olema usaldusväärsed. See tähendab, et sobiva töötlemata põhistatistika suhtes tuleb võimalikult suures ulatuses rakendada usaldusväärsed tehnikad.

- (6) Rahvamajanduse kogutulu andmed peavad olema ammendavad. See tähendab, et neis tuleb arvesse võtta ka tegevusi, mida ei esitata statistilistes ülevaadetes ega maksu-, sotsiaal- või teiste haldusküsimustega tegelevatele ametivõimudele. Rahvamajanduse kogutulu suurenenud katvus eeldab sobiva statistikabaasi ja hindamisprotseduuride väljaarendamist ning adekvaatsete korregerimiste läbiviimist.

- (7) Rahvamajanduse kogutulu andmete esitamiseks omavahendite jaoks võtab komisjon meetmeid, mille eesmärgiks on suurendada liikmesriikide rahvamajanduse kogutulu võrreldavust, usaldusväärsust ja ammendavust.

- (8) Rahvamajanduse kogutoodangu turuhindades arvutamise ühtlustamist käsitlev nõukogu 13. veebruari 1989. aasta direktiiv 89/130/EMÜ, Euratom, ⁽⁵⁾ sätestab protseduuri rahvamajanduse kogutoodangu võrreldavuse, usaldusväärsuse ja ammendavuse kontrollimiseks ja hindamiseks rahvamajanduse kogutoodangu komitees, kus liikmesriigid ja komisjon teevad tihedat koostööd. Seda protseduuri tuleb korregerida, et võtta arvesse ESA 95 rahvamajanduse kogutulu kasutus omavahendite jaoks.

- (9) Käesoleva määruse rakendamiseks vajalikud meetmed tuleb vastu võtta kooskõlas nõukogu 28. juuni 1999. aasta otsusega 1999/468/EÜ, millega kehtestatakse komisjoni rakendusvolituste kasutamise menetlused. ⁽⁶⁾

- (10) Euroopa ühenduste statistikaprogrammi komitee loomist käsitleva nõukogu 19. juuni 1989. aasta otsusega 89/382/EMÜ, Euratom ⁽⁷⁾ asutatud statistikaprogrammi komiteega on konsulteeritud nimetatud otsuse artikli 3 kohaselt,

⁽¹⁾ EÜT L 253, 7.10.2000, lk 42.

⁽²⁾ ELT C 45 E, 25.2.2003, lk 61.

⁽³⁾ 12. märtsil 2003. aastal esitatud arvamus (Euroopa Liidu Teatajas seni avaldamata).

⁽⁴⁾ EÜT L 310, 30.11.1996, lk 1. Määrust on viimati muudetud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 359/2002 (EÜT L 58, 28.2.2002, lk 1).

⁽⁵⁾ EÜT L 49, 21.2.1989, lk 26.

⁽⁶⁾ EÜT L 184, 17.7.1999, lk 23.

⁽⁷⁾ EÜT L 181, 28.6.1989, lk 47.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Rahvamajanduse kogutulu turuhindades – määratlus ja arvutamine

Artikkel 1

1. Rahvamajanduse kogutulu turuhindades ja sisemajanduse kogutoodang (SKT) turuhindades määratletakse kooskõlas Euroopa rahvamajanduse ja regionaalse arvepidamise süsteemiga (ESA 95).

2. SKT on riigis tegutsevate tootmisüksuste tootmistegevuse lõpptulemus. Seda saab määratleda kolmel viisil:

a) SKT on eri institutsiooniliste sektorite või eri majandusharude kogulisandväärtuse summa, millele on liidetud maksud ning millest on lahutatud tootesubsiidiumid (mida ei eraldata sektoritele ja majandusharudega). Samuti on SKT majanduse kogutoodangu arvestuse tasakaalustav kirje;

b) SKT on riigis tegutsevate institutsionaalsete üksuste kaupade ja teenuste lõppkasutuste (tegeliku lõpptarbimise ja kogukapitali moodustumise) summa, millele on liidetud kaupade ja teenuste eksport ning millest on lahutatud kaupade ja teenuste import;

c) SKT on tulukonto (töötajate hüvitised, maksud tootmiselt ja impordilt miinus subsiidiumid, äritegevuse kogukasum ja kogumajanduse segatulu) kasutuste summa majanduse kogutoodangus.

3. Rahvamajanduse kogutulu esindab riigis tegutsevate institutsionaalsete üksuste esmast kogutulu: töötajate hüvitisi, makse tootmiselt ja impordilt miinus subsiidiumid, omanditulu (debitoorsed võlgnevused miinus kreditoorsed võlgnevused), äritegevuse kogukasumit ja kogumajanduse segatulu. Rahvamajanduse kogutulu võrdub SKT-ga, millest lahutatakse riigis tegutsevate üksuse poolt riigis mittetegutsevatele üksustele makstav esmane tulu ja millele liidetakse riigis tegutsevate üksuste mujalt maailmast saada olev tulu.

II peatükk

Rahvamajanduse kogutulu andmete ja lisateabe edastamine

Artikkel 2

1. Liikmesriigid määravad rahvamajanduse kogutulu kindlaks tavapärase rahvamajanduse arvepidamise kontekstis kooskõlas artikliga 1.

2. Enne iga aasta 22. septembrit esitavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) rahvamajanduse arvepidamise kontekstis rahvamajanduse kogutulu ja selle komponentide kogusumma arvud vastavalt artiklis 1 viidatud määratlustele. SKT ja selle komponentide kogusummad võib esitada lähtuvalt artikli 1 lõikes 2 mainitud kolmest lähenemisest. Esitatud arvud käsitlevad eelnenud aastat ja arvude suhtes tehtud mis tahes muudatusi varasematel aastatel.

3. Lõikes 2 viidatud andmete edastamisel saadavad liikmesriigid komisjonile (Eurostat) rahvamajanduse kogutulu kvaliteediaruande. Aruandes esitatakse teave, mis on vajalik, et näidata, kuidas kogusummad arvutati, ja et eelkõige kirjeldada olulisi muudatusi kasutatud menetlustes ja põhistatistikas ning selgitada varasemate rahvamajanduse tulu hinnangute suhtes tehtud parandusi. Nimeetatud aruande sisu ja vormi osas järgitakse komisjoni kehtestatud suunisteid artikli 4 lõikes 2 viidatud menetluse kohaselt.

Artikkel 3

Liikmesriigid esitavad komisjoni kehtestatud suunistega ja artikli 4 lõikes 2 viidatud menetluse järgi ning vastavalt ESA 95-le komisjonile (Eurostat) nimistu rahvamajanduse kogutulu ja selle komponentide arvutamiseks kasutatud menetlustest ja põhistatistikast. Liikmesriigid täiustavad ja ajakohastavad oma nimistuid nimetatud suuniste järgi.

III peatükk

Rahvamajanduse kogutulu arvutamise menetlused ja kontrollimine

Artikkel 4

1. Komisjoni abistab komitee, edaspidi "rahvamajanduse kogutulu komitee", kuhu kuuluvad liikmesriikide esindajad ja eesistujana komisjoni esindaja.

2. Kui viidatakse käesolevale lõikele, kohaldatakse otsuse 1999/468/EÜ artikleid 5 ja 7.

Otsuse 1999/468/EÜ artikli 5 lõikes 6 sätestatud tähtjaks kehtestatakse kolm kuud.

3. Komitee võtab vastu oma töökorra.

Artikkel 5

1. Komisjon kontrollib liikmesriikide poolt rahvamajanduse kogutulu arvutamiseks kasutatavaid allikaid ja meetodeid. Meetmed, millega suurendatakse rahvamajanduse kogutulu andmete võrreldavust, usaldusväärsust ja ammendavust, võetakse vastu kooskõlas artikli 4 lõikes 2 viidatud protseduuriga.

2. Rahvamajanduse kogutulu komitee tutvub käesoleva määruse rakendamise seotud küsimustega, mille on tõstatanud tema eesistuja omal algatusel või liikmesriigi esindaja nõudmisel, pidades eelkõige silmas järgmist:

a) artiklis 1 viidatud määratlustele vastavus igal aastal;

b) artikli 2 lõike 2 alusel edastatud andmete ning artikli 2 lõike 3 alusel edastatud rahvamajanduse kogutulu ja selle komponentide arvutamiseks kasutatavaid statistikaallikaid ja protseduure käsitleva informatsiooni kontrollimine igal aastal. Selle kontrollimise tulemusena avaldab rahvamajanduse kogutulu komitee omavahendeid silmas pidades arvamuse liikmesriikide rahvamajanduse kogutulu andmete usaldusväärsuse, võrreldavuse ja ammendavuse kohta. Selles arvamuses märgitakse ära põhidokumendid, mille alusel kontrollimine läbi viidi. Rahvamajanduse kogutulu ja selle komponentide usaldusväärsust, võrreldavust ja ammendavust tuleb hinnata tasuvuspõhimõtet arvesse võttes.

Käesolevas kontekstis hõlmab tasuvuspõhimõtte otsust mis tahes kättesaadaval teabel põhinevate konkreetsete tegevuste või tehingute võimaliku ulatuse ja olulisuse kohta. See teave on sageli kvalitatiivne, kuid teatud juhtudel võib olla ka kvantitatiivne. Komisjon (Eurostat) kontrollib sarnaste juhtude käsitlemise võrreldavust liikmesriikides ja teavitab rahvamajanduse kogutulu komiteed kõigist juhtudest, mille puhul on tasuvuspõhimõtet eeldatavalt rakendatud. Selle põhimõtte rakendamine peaks vältima ebaproportsionaalselt suurte vahendite kasutamist ebaoluliste kirjete arvutamiseks;

- c) ilma et see piiraks artikli 4 kohaldamist, arvamuse avaldamine komisjoni poolt tehtud rahvamajanduse kogutulu arvutuste täiustamist ning vajaduse korral ESA 95 määratluste tõlgendamist käsitlevate ettepanekute suhtes ning nende ettepanekute rahvamajanduse kogutulule avalduva mõju ulatuse määramine.

3. Rahvamajanduse komitee rakendab spetsiaalseid jõupingutusi liikmesriikide rahvamajanduse kogutulu koostamistavade täiustamiseks ja parimate tavade levitamiseks antud valdkonnas.

Samuti tegeleb komitee rahvamajanduse kogutulu andmete töötlemisega seotud küsimustega ja rahvamajanduse kogutulu ammendavuse probleemiga.

Vajaduse korral soovitab komitee komisjonile meetmeid rahvamajanduse kogutulu andmete võrreldavaks ja usaldusväärseks muutmiseks.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 15. juuli 2003

Artikkel 6

Ilma et see piiraks määruse (EÜ, Euratom) nr 1150/2000 ⁽¹⁾ artiklis 19 sätestatud kontrollimiste kohaldamist, võib liikmesriikides vajaduse korral läbi viia ühiseid rahvamajanduse kogutulu teabekäike komisjoni teenistuste ja teistest liikmesriikidest pärit liikmesriikide esindajate poolt ja kokkuleppel külastatavate liikmesriikidega. Liikmesriikide osalemine nendel teabekäikudel on vabatahtlik.

IV peatükk

Lõppsätted

Artikkel 7

Komisjon esitab Euroopa Parlamendile ja nõukogule käesoleva määruse kohaldamist käsitleva aruande enne 2005. aasta lõppu.

Artikkel 8

Käesolev määrus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Nõukogu nimel

eesistuja

G. TREMONTI

⁽¹⁾ EÜT L 130, 31.5.2000, lk 1.